

Powiatowy Urząd Pracy w Lęborku

ul. Gdańska 35; 84-300 Lębork

tel. (59) 866 71 18

**MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE LĘBORSKIM**

RAPORT POWIATOWY ZA II PÓŁROCZE 2010 R.

CZĘŚĆ I - DIAGNOSTYCZNA

Marzec 2011r.

Spis treści:	Str.
I. Wstęp	3
II. Analiza bezrobocia według zawodów (grup zawodów) w powiecie łęborskim	6
2.1 Struktura bezrobocia według zawodów.....	6
2.2 Zawody generujące długotrwałe bezrobocie.....	12
2.3 Napływ bezrobotnych według zawodów.....	13
2.4 Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy.....	15
III. Analiza ofert pracy według zawodów (grup zawodów) w powiecie łęborskim	17
3.1 Napływ ofert pracy według zawodów.....	17
3.2 Napływ ofert pracy według sekcji PKD.....	19
IV. Analiza zawodów deficytowych w równowadze i nadwyżkowych	20
4.1 Zawody deficytowe.....	20
4.2 Zawody w równowadze.....	22
4.3 Zawody nadwyżkowe.....	23
V. Wnioski i zakończenie	25
VI. Spis tabel i wykresów	28

I. Wstęp

Niniejszy raport – o charakterze diagnostycznym - został napisany w oparciu o tabele wynikowe dostępne na stronie internetowej: www.mz.praca.gov.pl. Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej raport zostanie uzupełniony o część dotyczącą absolwentów w momencie, kiedy publiczne służby zatrudnienia na poziomie lokalnym otrzymają dane wygenerowane na podstawie badań szkół ponadgimnazjalnych. Nastąpi to – zgodnie z pismem z MPiPS - na przełomie sierpnia i września 2011r.

W dobie gospodarki rynkowej coraz większego znaczenia nabiera konieczność dostosowywania podaży zasobów pracy do pojawiającego się popytu. Podaż stanowią pracownicy oraz osoby poszukujące pracy i bezrobotni wraz ze swoimi kwalifikacjami, natomiast sfera popytu kreowana jest przez pracodawców. To oni tworzą miejsca pracy, a tym samym poszukują odpowiednio kwalifikowany personel.

W celu dostosowywania strumienia podaży do popytu na pracę należy prowadzić cykliczne, wieloaspektowe badania rynku pracy. W tym celu opracowano w 2003r. w *Departamencie Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej* założenia metodologii wyodrębniania zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych definiowany jest jako proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowanie na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów kształcenia zawodowego i szkolenia bezrobotnych¹. Tym samym wyraźnie zaakcentowano to, iż monitoring można wykorzystać przy stawianiu prognoz dotyczących zmieniającego się popytu na pracę. Jednakże, co należy podkreślić, prognozy te mogą mieć jedynie charakter prognoz krótkookresowych. Wynika to z dużej dynamiki następujących zmian na rynku pracy – szczególnie w układzie lokalnym.

¹Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, Warszawa 2003., s. 6.

Podstawowe pojęcia w przyjętej metodologii to: zawód deficytowy, nadwyżkowy i w równowadze. Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Z **zawodem nadwyżkowym** będziemy mieli wówczas do czynienia, gdy na rynku występuje na niego mniejsze zapotrzebowanie w stosunku do liczby poszukujących zatrudnienia w tym zawodzie. Natomiast **zawód w równowadze** to ten, na który występuje na danym rynku bardzo zbliżone zapotrzebowanie w stosunku do liczby osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zgodnie z przyjętymi zaleceniami metodologicznymi, do podstawowych celów realizacji monitorowania rynku pracy przez publiczne służby zatrudnienia w zakresie wyodrębniania zawodów deficytowych i nadwyżkowych można zaliczyć²:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnych, regionalnych i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych,
- bieżąca korekta poziomu, struktury, treści kształcenia zawodowego i ustawicznego,
- usprawnienie poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich zatrudnienia.

Podstawową do sporządzenia analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest **klasyfikacja zawodów i specjalności**, wprowadzona do powszechnego użycia rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 08.12.2004r. (Dz. U. Nr 265, poz. 2644), które zostało zmienione rozporządzeniem z 27.04.2010r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82, poz. 537). Klasyfikacja zawodów jest pięciopoziomowym, hierarchicznie usystematyzowanym zbiorem 2360 zawodów i specjalności. Obejmuje ona 10 wielkich grup zawodowych (kod 1-cyfrowy), 43 duże grupy zawodowe (kod 2-cyfrowy), 132 grupy średnie (kod 3-

² Por. tamże.

cyfrowy), 444 grupy elementarne (kod 4-cyfrowy) i 2360 zawodów i specjalności (kod 6-cyfrowy).

Zawód w klasyfikacji zawodów i specjalności zdefiniowany został jako zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło dochodów. Zawód może dzielić się na specjalności. **Specjalność** jest wynikiem podziału pracy w ramach zawodu, zawiera części o podobnym charakterze (związanych z wykonywaną funkcją lub przedmiotem pracy), wymagających pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności, zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki.

Umiejętność z kolei określono jako sprawdzoną możliwość wykonania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu (specjalności), natomiast przez **kwalifikacje zawodowe** rozumiane są układy wiedzy i umiejętności wymagane do realizacji składowych zadań zawodowych.

Podstawowym źródłem informacji, które zostały wykorzystane w niniejszym raporcie diagnostycznym są przetworzone dane statystyczne gromadzone przez PUP Lębork, a w szczególności:

- a. załącznik nr 2 do sprawozdania MPiPS-01 – *„Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, poszukujący pracy oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej”* – za II półrocze 2010r.,
- b. załącznik nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 – *„Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej wg zawodów i specjalności”* – za II półrocze 2010r.

Dane statystyczne zgromadzone w załączniku nr 3 stanowiły merytoryczną podstawę do określania natężenia deficytu, bądź nadwyżki poszczególnych zawodów. Aby zdiagnozować specyfikę lokalnego rynku pracy w ujęciu zastanych danych statystycznych większość analiz przeprowadzono na poziomie poszczególnych zawodów (kody sześciocyfrowe). Ponadto dla zobrazowania zachodzących procesów, część danych z 2010r. (struktura bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych) porównano z 2009r. Punktem odniesienia są dane z 2010 roku.

II. Analiza bezrobocia według zawodów (grup zawodów) w powiecie łębarskim

Niniejsza część raportu stanowi analizę zarejestrowanego bezrobocia w powiecie łębarskim, ze szczególnym uwzględnieniem jego struktury zawodowej, zawodów generujących długotrwałe bezrobocie, napływu bezrobotnych reprezentujących poszczególne zawody oraz rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy. Analiza ta pozwala na precyzyjne ukazanie krótkoterminowych trendów i zmian zachodzących wśród niewykorzystywanych zasobów ludzkich lokalnego rynku pracy (podaż pracy).

2.1 Struktura bezrobocia według zawodów

Według stanu na koniec grudnia 2010r. w rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy w Łęborku znajdowało się 4569 osób bezrobotnych. Liczba ta, w porównaniu ze stanem z końca grudnia 2009 (4402 osoby) zwiększyła się o 167 osób – czyli o 3,8%.

Liczbowy wzrost bezrobocia – porównując grudzień 2009r. do grudnia 2010r. na obszarze powiatu łębarskiego odnotowano w pięciu z dziesięciu następujących wielkich grup zawodowych: *specjaliści* (31.12.2009r. – 251 osób; 31.12.2010r. – 266 osób); *pracownicy biurowi* (154 osoby; 174 osoby); *pracownicy usług osobistych i sprzedawcy* (572 osoby; 702 osoby); *robotnicy przemysłowy i rzemieślnicy* (1244 osoby; 1283 osoby); a także - *operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń* (92 osoby; 126 osób). Wzrost liczby bezrobotnych odnotowano także wśród osób bezrobotnych *bez zawodu* – z 982 osób pod koniec 2009r. do 1021 osób zarejestrowanych w PUP Łębork w końcu 2010r.

Sytuacja odwrotna, a więc spadek liczby bezrobotnych, wystąpiła w następujących grupa zawodowych: *przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy* (31.12.2009r. – 9 osób; 31.12.2010r. – 8 osób); *technicy i inny personel techniczny* (712 osób; 655 osób); *rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy* (112 osób; 108 osób); *pracownicy przy pracach prostych* (273 osoby; 225 osób). Natomiast w grupie wielkiej *siły zbrojne* zarówno pod koniec 2009r., jak i pod

koniec 2010r. w ewidencji PUP Lębork zarejestrowana była jedna osoba bezrobotna.

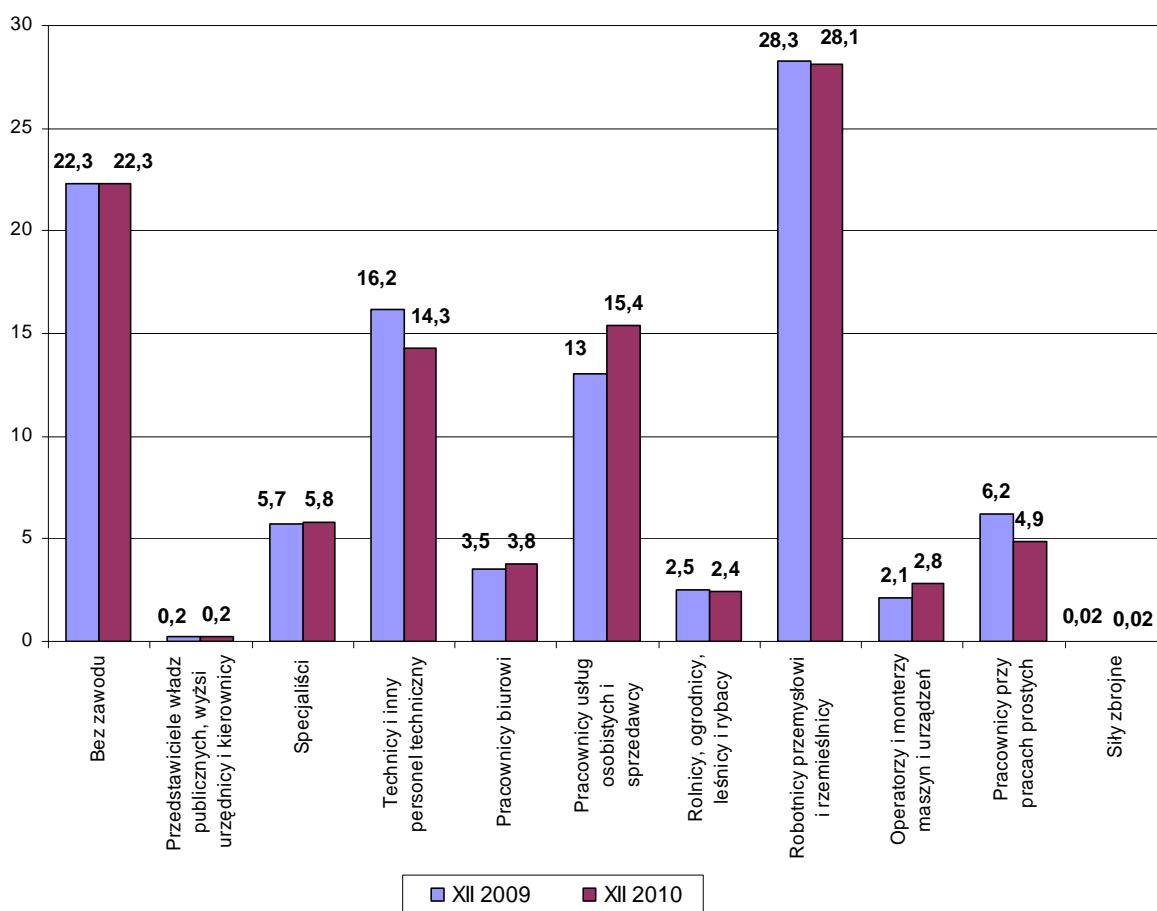
Natomiast szczegółowa analiza struktury bezrobocia na poziomie wielkich grup zawodowych (biorąc pod uwagę wskaźniki procentowe) wskazuje, że w obydwu badanych momentach (grudzień 2009r. i grudzień 2010r.) zdecydowanie największy udział w bezrobociu mieli reprezentanci zawodów sklasyfikowanych w czterech grupach: *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* (31.12.2009r. – 28,3% ogółu bezrobotnych; 31.12.2010r. – 28,1% ogółu bezrobotnych); *osoby bez zawodu* (22,3%; 22,3%); a także - *technicy i inny personel techniczny* (16,2%; 14,3%); *pracownicy usług osobistych i sprzedawcy* (13,0%; 15,4%); Zarejestrowani w tych grupach stanowili w obydwu porównywanych momentach ok. 80% wszystkich bezrobotnych figurujących na listach bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Lęborku.

Dokładny rozkład struktury bezrobocia na poziomie wielkich grup zawodowych na lokalnym rynku pracy powiatu lęborskiego zaprezentowany został w ujęciu tabelarycznym (tabela 1) i graficznym (wykres 1).

Tabela 1					
Struktura zawodowa bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych (wraz z osobami <i>bez zawodu</i>) – stan w końcu 2009r. i 2010r.					
Kod grupy	Nazwa grupy wielkiej	Zarejestrowani bezrobotni			
		31.12.2009r.		31.12.2010r.	
		N	%	N	%
0	Bez zawodu	982	22,3	1021	22,3
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	9	0,2	8	0,2
2	Specjaliści	251	5,7	266	5,8
3	Technicy i inny personel techniczny	712	16,2	655	14,3
4	Pracownicy biurowi	154	3,5	174	3,8
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	572	13,0	702	15,4
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	112	2,5	108	2,4
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	1244	28,3	1283	28,1
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	92	2,1	126	2,8
9	Pracownicy przy pracach prostych	273	6,2	225	4,9
10	Siły zbrojne	1	0,02	1	0,02
Suma		4402	100,0	4569	100,0

Źródło: PUP Lębork

Wykres 1 Struktura zawodowa bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych - z ujęciem osób bez zawodu (w%)

Uwaga: na powyższym wykresie porównano dane z końca 2009r. i z końca 2010r. dotyczące bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Lębork w wielkich grupach zawodowych (w %).

Źródło: PUP Lębork

Dokładny rozkład struktury bezrobocia w powiecie lęborskim dokonany został również na poziomie poszczególnych zawodów – schodząc na kody sześciocyfrowe. Zaprezentowane zestawienie (tabela 2) uwzględniające stan z końca grudnia 2010 roku wyszczególnia zawody najliczniej reprezentowane przez osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP Lębork. Łącznie w 41 dominujących zawodach (wraz z kategorią *bez zawodu*) zarejestrowanych było pod koniec grudnia 2010 roku 73,8% ogółu bezrobotnych z PUP Lębork.

Tabela 2			
Bezrobotni wg zawodów (zawody dominujące) – stan w końcu 2010r.			
Nazwa zawodu	Ogółem	w tym kobiet	% ogółu (N=4569)
Bez zawodu	1021	613	22,3
Sprzedawca	390	360	8,5
Technik ekonomista	173	158	3,9
Murarz	137	1	3,0
Ślusarz	123	12	2,7
Krawiec	123	116	2,7
Kucharz	89	67	1,9
Technik prac biurowych	70	57	1,5
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	60	45	1,3
Robotnik budowlany	55	1	1,2
Stolarz meblowy	54	8	1,2
Piekarz	52	4	1,1
Rolnik	51	33	1,1
Stolarz	51	16	1,1
Tokarz w metalu	50	12	1,1
Robotnik gospodarczy	48	22	1,1
Technik mechanik	46	3	1,1
Mechanik samochodów osobowych	46	0	1,1
Technik rolnik	43	32	0,9
Przetwórcza ryb	43	33	0,9
Technik informatyk	38	15	0,8
Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	38	14	0,8
Kucharz małej gastronomii	37	22	0,8
Technik budownictwa	36	4	0,8
Szwaczka	36	34	0,8
Obuwnik przemysłowy	36	36	0,8
Technik ogrodnik	35	20	0,8
Technik administracji	31	31	0,7
Technik hotelarstwa	30	26	0,7
Sprzątaczką biurową	30	29	0,7
Kelner	29	28	0,6
Malarz budowlany	29	2	0,6
Ekonomista	28	21	0,6
Fryzjer	28	27	0,6
Technik handlowiec	28	25	0,6
Hydraulik	28	0	0,6
Cukiernik	28	15	0,6
Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych	27	0	0,6
Mechanik pojazdów samochodowych	26	0	0,6
Pedagog	25	24	0,5
Magazynier	25	10	0,5
Suma	3373	1976	73,8

Źródło: PUP Lębork

Uwaga: w powyższej tabeli zaprezentowano te zawody, w których pod koniec 2010r. w ewidencji PUP Lębork zarejestrowanych było co najmniej 25 bezrobotnych. Okazało się, że łączenie w zawodach tych (wraz z kategorią osób *bez zawodu*) zarejestrowanych było 3373 bezrobotnych, czyli niemal 73,8% ogółu bezrobotnych z lęborskiego rynku pracy.

Pod koniec 2010r. w strukturze bezrobotnych mieszkańców powiatu łębskiego dominowali przedstawiciele następujących zawodów:

- *bez zawodu* (N=1021; 22,3% ogółu bezrobotnych),
- *sprzedawcy* (N=390; 8,5% ogółu bezrobotnych),
- *technicy ekonomiści* (N=173; 3,9% ogółu bezrobotnych),
- *murarze* (N=137; 3,0% ogółu bezrobotnych),
- *ślusarze* (N=123; 2,7% ogółu bezrobotnych),
- *krawcy* (N=123; 2,7% ogółu bezrobotnych),
- *kucharze* (N=89; 1,9% ogółu bezrobotnych),
- *technicy prac biurowych* (N=70; 1,5% ogółu bezrobotnych),
- *robotnicy pomocniczy w przemyśle przetwórczym* (N=60; 1,3% ogółu bezrobotnych),
- *robotnicy budowlani* (N=55; 1,2% ogółu bezrobotnych),
- *stolarze meblowi* (N=54; 1,2% ogółu bezrobotnych),
- *piekarze* (N=52; 1,1% ogółu bezrobotnych),
- *rolnicy* (N=51; 1,1% ogółu bezrobotnych),
- *stolarze* (N=51; 1,1% ogółu bezrobotnych),
- *tokarze w metalu* (N=50; 1,1% ogółu bezrobotnych).

W każdym z ww. zawodów (wraz z kategorią *bez zawodu*) zarejestrowanych było pod koniec 2010 roku co najmniej 50 osób. Łącznie w tych 15 zawodach (wraz z osobami *bez zawodu*) zarejestrowanych było 54,6% ogółu bezrobotnych z łębskiego rynku pracy.

Wg stanu na 31.12.2010r. – biorąc pod uwagę kryterium płci – na łębskim rynku pracy wśród bezrobotnych przeważały kobiety, których udział kształtował się na poziomie 55,5%.

Największy udział kobiet w strukturze bezrobotnych (dotyczy zawodów, w których zarejestrowanych było co najmniej 25 bezrobotnych, tabela 2), odnotowany został w następujących profesjach: *obuwnik przemysłowy* (100%); *technik administracji* (100%); *sprzątaczką biurową* (96,7%); *fryzjer* (96,4%); *pedagog* (96,0%); *kelner* (95,6%); *szwaczka* (94,4%); *krawiec* (94,3%); *sprzedawca* (92,3%); *technik ekonomista* (91,3%); *technik handlowiec* (89,3%); *technik hotelarstwa* (86,7%); *technik prac biurowych* (81,4%); *przetwórcą ryb* (76,7%); *kucharz* (75,3%);

robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (75%); ekonomista (75%); technik rolnik (74,4%); kucharz małej gastronomii (59,5%); technik ogrodnik (57,1%). Ponadto bezrobotne kobiety dominowały w kategorii *bez zawodu* – stanowiąc 60% bezrobotnych w tej grupie.

W ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy nie ma pojęcia absolwent. W związku z tym w 2004 roku ze sprawozdawczości bezrobocia rejestrowanego wyeliminowano dane dotyczące tej kategorii osób. Od roku 2005 absolwenci ewidencjonowani są jako „osoby do 12 miesięcy od ukończenia nauki”. Jednak pomimo tych zmian legislacyjnych w metodologii wyodrębniania zawodów deficytowych i nadwyżkowych w tabelach wynikowych pojawia się pojęcie „absolwent” (patrz: www.mz.praca.gov.pl, raporty okresowe, tabele: T-II/P-1, T-II/P-2). Pod koniec 2010 roku w ewidencji PUP Lębork zarejestrowanych było w sumie 265 osób bezrobotnych (w tym 168 kobiet) do 12 miesięcy od ukończenia nauki. Osoby te stanowiły 5,8% ogółu bezrobotnych. Analiza empiryczna wykazała, że 29,1% spośród bezrobotnych (77 osób), którzy w okresie ostatniego roku ukończyli naukę stanowią osoby *bez zawodu* - są to przede wszystkim absolwenci liceów.

W dalszej kolejności wśród kategorii bezrobotnych do 12 miesięcy od ukończenia nauki znaleźli się m.in.: *sprzedawcy* (N=25; 9,4% absolwentów); *technicy ekonomisci* (N=11; 4,2% absolwentów); *technicy informatycy* (N=10; 3,8% absolwentów); *pedagodzy* (N=9; 3,4% absolwentów); *ekonomisci* (N=6; 2,3% absolwentów); *technicy ogrodnicy* (N=6; 2,3% absolwentów); *technicy hotelarstwa* (N=6; 2,3% absolwentów); *murarze* (N=6; 2,3% absolwentów); *technicy mechanicy* (N=5; 1,9% absolwentów); *technicy technologii żywności* (N=5; 1,9% absolwentów); *technicy organizacji usług gastronomicznych* (N=4; 1,5% absolwentów); *kucharze małej gastronomii* (N=4; 1,5% absolwentów); *blacharze samochodowi* (N=4; 1,5% absolwentów).

Udział bezrobotnych absolwentów w pozostałych zawodach nie przekracza 1,5% wśród tych, którzy w okresie 12 miesięcy przed rejestracją ukończyli naukę. Przy okazji należy zwrócić uwagę, że od końca grudnia 2009r. do końca grudnia 2010r. liczba bezrobotnych do 12 miesięcy od ukończenia nauki zarejestrowanych w PUP Lębork zmniejszyła się o 14 osób (o 5%).

2.2 Zawody generujące długotrwałe bezrobocie

Kolejnym istotnym wskaźnikiem charakteryzującym sytuację na lokalnym rynku pracy powiatu łębskiego jest udział wśród bezrobotnych osób poprzednio pracujących, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, którzy stanowią reprezentację zawodów generujących długotrwałe bezrobocie. W poniższej tabeli zaprezentowano grupy zawodów, które w największym stopniu generowały bezrobocie długotrwałe w powiecie łębskim w drugiej połowie 2010 roku. Zgodnie z metodologią wyodrębniania zawodów deficytowych i nadwyżkowych jeżeli wskaźnik długotrwałego bezrobocia przyjmuje wartość „1,0000” to wszystkie osoby poprzednio pracujące klasyfikujące się w określone grupy zawodów pozostają w bezrobociu powyżej 12 miesięcy. Analiza empiryczna wykazała, że na obszarze powiatu łębskiego w II połowie 2010 roku wystąpiło 12 elementarnych grup zawodowych (agregacja danych na kodach 4-cyfrowych), które w maksymalny sposób przyczyniły się do generowania problemu bezrobocia długotrwałego – tabela 3.

Tabela 3	
Nazwy grup zawodów w największym stopniu generujące długotrwałe bezrobocie w powiecie łębskim w II połowie 2010 roku	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
Tancerze	1,0000
Mechanicy statków powietrznych i pokrewni	1,0000
Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	1,0000
Kierownicy w hotelarstwie	1,0000
Kierownicy do spraw budownictwa	1,0000
Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	1,0000
Listonosze i pokrewni	1,0000
Operatorzy centrali telefonicznych	1,0000
Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	1,0000
Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	1,0000
Dyrektorzy generalni i wykonawczy	1,0000
Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	1,0000

Źródło: PUP Łębork

Z kolei w tabeli 4 przedstawiono nazwy grup zawodów, które w najmniejszym stopniu na obszarze powiatu łębskiego generowały występowanie problemu bezrobocia długotrwałego w II połowie 2010 roku. Im

bardziej tzw. wskaźnik długotrwałego bezrobocia zbliża się do „0,0000”, tym w mniejszym stopniu bezrobotni poprzednio pracujący zarejestrowani w określonych grupach zawodów bez pracy pozostają powyżej roku. Zgodnie z obliczeniami statystycznymi do grup zawodów w najmniejszym stopniu generujących długotrwałe bezrobocie na obszarze powiatu łębskiego w okresie od początku lipca do końca grudnia 2010 roku zaliczono: *kosmetyczki i pokrewnych; szefów kuchni i organizatorów usług gastronomicznych; pomoce kuchenne; wizytatorów i specjalistów metod nauczania; średni personel do spraw żywienia gdzie indziej niesklasyfikowany; dietetyków i żywieniowców; techników wsparcia informatycznego i technicznego; murarzy i pokrewnych.*

Tabela 4	
Nazwy grup zawodów w najmniejszym stopniu generujące długotrwałe bezrobocie w powiecie łębskim w II połowie 2010 roku	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
Kosmetyczki i pokrewni	0,0909
Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	0,1000
Pomoce kuchenne	0,1111
Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania	0,1200
Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	0,1250
Dietetycy i żywieniowcy	0,1304
Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	0,1316
Malarze i pokrewni	0,1373
Filozofowie, historycy i politolodzy	0,1429
Ekonomiści	0,1429
Kucharze	0,1429
Gospodarze budynków	0,1458
Barmani	0,1667
Recepcjoniści hotelowi	0,1667
Spawacze i pokrewni	0,1667
Pakowacze	0,1667
Stolarze meblowi i pokrewni	0,1944
Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,1951

Źródło: PUP Łębork

2.3 Napływ bezrobotnych według zawodów

Kolejną z istotnych zmiennych charakteryzujących bieżącą sytuację na lokalnym rynku pracy powiatu łębskiego jest napływ bezrobotnych reprezentujących określone profesje i zawody. Na podstawie zastanych danych statystycznych (www.mz.praca.gov.pl) wygenerowana została tabela zawierająca

33 zawody (z uwzględnieniem kategorii *bez zawodu*), w których w II połowie 2010 roku zarejestrowało się łącznie 2519 osób, stanowiących jednocześnie 69,6% ogółu rejestrujących się bezrobotnych. W sumie w całym II półroczu 2010 roku w PUP Lębork zarejestrowało się łącznie 3618 osób bezrobotnych.

Tabela 5			
Napływ bezrobotnych wg zawodów (zawody dominujące) w PUP Lębork w II półroczu 2010 roku			
Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	% ogółu (N=3618)
Bez zawodu	950	517	26,3
Sprzedawca	247	230	6,8
Technik ekonomista	146	123	4,0
Murarz	93	0	2,6
Krawiec	83	78	2,3
Kucharz	77	54	2,1
Ślusarz	77	7	2,1
Technik hotelarstwa	48	38	1,3
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórcz.	48	35	1,3
Technik prac biurowych	46	30	1,3
Piekarz	42	4	1,2
Technik mechanik	41	3	1,1
Kucharz małej gastronomii	38	21	1,1
Stolarz	38	10	1,1
Stolarz meblowy	38	4	1,1
Pedagog	37	35	1,0
Ekonomista	37	31	1,0
Technik informatyk	36	10	1,0
Technik ogrodnik	34	23	0,9
Rolnik	32	18	0,9
Robotnik budowlany	31	0	0,9
Robotnik gospodarczy	30	13	0,8
Tokarz w metalu	29	6	0,8
Mechanik pojazdów samochodowych	28	0	0,8
Fryzjer	26	26	0,7
Przetwórcza ryb	26	18	0,7
Technik budownictwa	25	3	0,7
Kelner	25	23	0,7
Mechanik samochodów osobowych	24	0	0,7
Technik rolnik	23	19	0,6
Technik handlowiec	22	19	0,6
Technolog robót wykończeniowych w budow.	22	9	0,6
Technik ochrony środowiska	20	15	0,5
Suma	2519	1422	69,6

Źródło: PUP Lębork

Uwaga: w powyższej tabeli przedstawiono te zawody, w których w II półroczu 2010 roku zarejestrowało się w PUP Lębork co najmniej 20 bezrobotnych. Łączenie w zawodach tych (wraz z kategorią osób *bez zawodu*) zarejestrowało się (napływ do bezrobocia) osób, czyli 69,6% ogółu rejestrujących się bezrobotnych.

W okresie od początku lipca do końca grudnia 2010 roku największą grupę rejestrujących się bezrobotnych na lokalnym rynku pracy powiatu lęborskiego stanowiły osoby *bez zawodu* (950 osób; 26,3% ogółu rejestrujących się).

Natomiast wśród precyzyjnie sklasyfikowanych zawodów reprezentowanych przez rejestrujących się bezrobotnych dominowały następujące profesje: *sprzedawca* (247 osób; 6,8%); *technik ekonomista* (146 osób; 4,0%); *murarz* (93 osoby; 2,6%); *krawiec* (83 osoby; 2,3%); *kucharz* (77 osób; 2,1%); *ślusarz* (77 osób; 2,1%); *technik hotelarstwa* (48 osób; 1,3%); *robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym* (48 osób; 1,3%); *technik prac biurowych* (46 osób; 1,3%); *piekarz* (42 osób; 1,2%); *technik mechanik* (41 osób; 1,1%); *kucharz małej gastronomii* (38 osób; 1,1%); *stolarz* (38 osób; 1,1%); *stolarz meblowy* (38 osób; 1,1%).

Pozostałe z wyróżnionych w tabeli 5 zawodów nie przekroczyły progu 1,0% ogólnego napływu bezrobotnych w badanym okresie (II półrocze 2010r.).

Dokonując analizy zestawionych danych z płcią rejestrujących się bezrobotnych należy wskazać, że w drugim półroczu 2010 roku w napływie do bezrobocia dominowały kobiety, które stanowiły 54,1% ogółu rejestrujących się w PUP Lębork w badanym okresie.

Natomiast wśród 33 zawodów wskazanych w tabeli 5 kobiety dominowały w napływie do bezrobocia w 19 następujących zawodach: *fryzjer* (100%); *pedagog* (94,6%); *krawiec* (94,0%); *sprzedawca* (93,1%); *kelner* (92,0%); *technik handlowiec* (86,4%); *technik ekonomista* (84,2%); *ekonomista* (83,8%); *technik rolnik* (82,6%); *technik hotelarstwa* (79,2%); *technik ochrony środowiska* (75,0%); *robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym* (72,9%); *kucharz* (70,1%); *przetwórcza ryb* (69,2%); *technik ogrodnik* (67,6%); *technik prac biurowych* (65,2%); *rolnik* (56,3%); *kucharz małej gastronomii* (55,3%) – a także wśród osób *bez zawodu* (w tej kategorii 54,4% rejestrujących się bezrobotnych w II połowie 2010r. stanowiły kobiety).

2.4 Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy

Osoby poprzednio pracujące, a będące bezrobotnymi na koniec 2010r. stanowiły 87,5% ogółu zarejestrowanych w PUP Lębork. Dokładny rozkład

bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy pod koniec 2010r., z pominięciem osób dotychczas niepracujących, prezentuje tabela 6.

Tabela 6		
Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy - napływ w II półroczu 2010r. oraz wg stanu na koniec II półroczu 2010r.		
Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w II-półroczu	Bezrobotni stan w końcu II-półroczu
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	91	128
Górnictwo i wydobywanie	13	12
Przetwórstwo przemysłowe	731	976
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	8	8
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	29	46
Budownictwo	294	410
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	534	724
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	294	333
Transport i gospodarka magazynowa	76	101
Informacja i komunikacja	12	15
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	21	25
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	24	41
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	61	73
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	59	76
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	137	210
Edukacja	81	122
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	70	97
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	43	54
Pozostała działalność usługowa	291	367
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	1	3
Organizacje i zespoły eksterytorialne	1	1
Działalność nie zidentyfikowana	129	174
Suma	3000	3996

Źródło: PUP Lębork

Na lęborskim rynku pracy w napływie bezrobotnych od początku lipca do końca grudnia 2010 roku wyróżnić można siedem sekcji PKD, w których w analizowanym czasookresie zarejestrowało się każdorazowo ponad 100 osób. Były to odpowiednio: *przetwórstwo przemysłowe* (731 osób); *handel hurtowy i detaliczny*; *naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle* (534 osoby); *budownictwo* (294 osoby); *działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi* (294 osoby); *pozostała działalność usługowa* (291 osób); *administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne* (137 osób). Ponadto 129 bezrobotnych w II półroczu 2010r. podczas rejestracji w PUP Lębork zostało zaklasyfikowanych do *działalności nie zidentyfikowanej*.

III. Analiza ofert pracy według zawodów (grup zawodów) w powiecie lęborskim

3.1 Napływ ofert pracy według zawodów

W okresie II półroczu 2010r. do PUP Lębork zgłoszono ogółem 967 ofert pracy (dotyczy ofert pracy zarejestrowanych w systemie komputerowym). Na potrzeby dalszej analizy wyodrębniono 40 zawodów, w których pracodawcy w II połowie 2010 roku zgłosili łącznie 766 oferty pracy, co stanowiło 79,2% ogółu ofert będących w dyspozycji PUP Lębork w analizowanym okresie (tabela 7).

Tabela 7	
Napływ ofert pracy wg zawodów w II połowie 2010 roku – oferty dominujące	
Oferty pracy	Liczba
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	195
Robotnik gospodarczy	52
Murarz	51
Robotnik budowlany	49
Sprzedawca	39
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	36
Sprzątaczką biurowa	30
Zbrojarz	22
Dekarz	18
Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	17

Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	17
Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	16
Robotnik magazynowy	16
Pomoc kuchenna	16
Technik prac biurowych	14
Kierowca samochodu ciężarowego	12
Kucharz	11
Technik handlowiec	10
Opiekunka domowa	10
Brukarz	10
Księgowy	9
Magazynier	9
Opiekunka dziecięca	8
Fryzjer	7
Cieśla	7
Tokarz w metalu	7
Mechanik pojazdów samochodowych	7
Pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	7
Pokojowa	7
Nauczyciel przedszkola	6
Operator koparko - ładowarki	6
Specjalista do spraw marketingu i handlu	5
Specjalista do spraw reklamy	5
Diagnosta uprawniony do wykonywania badań technicznych pojazdów	5
Przedstawiciel handlowy	5
Technik administracji	5
Kelner	5
Opiekunka dzieci w drodze do szkoły	5
Ślusarz	5
Elektryk	5
Suma	766

Źródło: PUP Lębork

Uwaga: w powyższej tabeli przedstawiono te zawody, w których w II półroczu 2010r. pracodawcy do PUP Lębork zgłosili po co najmniej 5 ofert pracy. Łączenie w zawodach tych pracodawcy zgłosili 766 ofert pracy, czyli 81,7% ogółu ofert pracy.

Analiza zgromadzonego materiału empirycznego wykazała, że w II połowie 2010 roku pracodawcy za pośrednictwem publicznych służb zatrudnienia z Lęborka najczęściej poszukiwali przedstawicieli następujących zawodów: *robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym* (195 ofert); *robotnik gospodarczy* (52 oferty); *murarz* (51 ofert); *robotnik budowlany* (49 ofert); *sprzedawca* (39 ofert); *pozostali pracownicy obsługi biurowej* (36 ofert); *sprzątaczką biurową* (30 ofert); *zbrojarz* (22 oferty); *dekarz* (18 ofert); *pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani* (17 ofert); *pracownik ochrony fizycznej bez licencji* (17 ofert); *pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni* (16 ofert); *robotnik magazynowy* (16 ofert); *pomoc kuchenna* (16 ofert).

3.2 Napływ ofert pracy według sekcji PKD

Biorąc pod uwagę klasyfikację PKD, w II półroczu 2010r. wyróżnić można cztery sekcje, w których wyraźnie dominowały oferty pracy napływające do PUP Lębork. Były to następujące sekcje: *budownictwo* (167 ofert); *rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo* (142 oferty); *przetwórstwo przemysłowe* (129 ofert); *handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle* (119 ofert).

Ponadto należy podkreślić, że w przypadku siedmiu sekcji nie odnotowano napływu żadnych ofert pracy. Były to następujące sekcje: *górnictwo i wydobywanie; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby; organizacje i zespoły eksterytorialne*. W drugim półroczu 2010 roku w PUP Lębork nie odnotowano także ofert pracy w sekcji PKD – *działalność niezidentyfikowana*.

Dokładny rozkład omówionego napływu ofert pracy według sekcji PKD zaprezentowano w tabeli 8.

Tabela 8	
Napływ ofert pracy wg sekcji PKD w II połowie 2010r. do PUP Lębork	
Sekcja PKD	Oferty pracy w II połowie 2010 r.
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	142
Górnictwo i wydobywanie	0
Przetwórstwo przemysłowe	129
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	8
Budownictwo	167
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	119
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	49
Transport i gospodarka magazynowa	22
Informacja i komunikacja	7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	6
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	12
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	41

Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	30
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	90
Edukacja	72
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	41
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	21
Pozostała działalność usługowa	11
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0
Działalność nie zidentyfikowana	0
Suma	967

Źródło: PUP Lębork

IV. Analiza zawodów deficytowych, nadwyżkowych i w równowadze

4.1 Zawody deficytowe

Jedną z kluczowych części raportu o charakterze diagnostycznym jest analiza pojawiających się na lokalnym rynku pracy zawodów deficytowych, w równowadze i nadwyżkowych.

Podstawą do określenia, czy zawód jest deficytowy, w równowadze bądź nadwyżkowy jest analiza napływu ofert pracy oraz napływu bezrobotnych w analizowanym okresie. Jeżeli stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do średniomiesięcznego napływu osób do bezrobocia w danym zawodzie i czasookresie jest większy od 1,1 ($W > 1,1$), wówczas mamy do czynienia z zawodami **deficytowymi** – do PUP wpływa więcej ofert pracy w danym zawodzie niż rejestruje się osób bezrobotnych.

W kolejnej tabeli przedstawiono wszystkie zawody deficytowe (z pominięciem zawodów MAX deficytowych – zgodnie z przyjętymi zaleceniami metodologicznymi) zidentyfikowane na lokalnym rynku pracy powiatu lęborskiego na podstawie zastanych danych statystycznych. W tabeli 9 pominięto także zawody deficytowe z kategorii „pozostałych pracowników...”. Na lęborskim rynku pracy w II połowie 2010r. do tej kategorii zaliczono: *pozostałych pracowników obsługi biurowej* (wskaźnik intensywności deficytu 36) oraz *pozostałych*

pracowników obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowanych (wskaźnik intensywności deficytu 3,4).

Im wyższy wskaźnik deficytu „W”, tym – zgodnie z danymi statystycznymi – większe szanse osób reprezentujących te zawody na podjęcie zatrudnienia na lokalnym rynku pracy.

Tabela 9		
Zawody deficytowe w powiecie łębarskim w II półroczu 2010r.		
Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w II półroczu 2010 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	2,8333	17
Dekarz	3	9
Robotnik magazynowy	2,6667	8
Operator koparko - ładowarki	1	6
Księgowy	1,5	4,5
Zbrojarz	3,6667	4,4
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	32,5	4,0625
Mechanik samochodów ciężarowych	0,5	3
Opiekunka domowa	1,6667	2,5
Cieśla	1,1667	2,3333
Opiekunka dziecięca	1,3333	2
Operator maszyn drogowych	0,3333	2
Dozorca	0,3333	2
Woźny	0,6667	2
Sprzątaczką biurowa	5	1,7647
Robotnik gospodarczy	8,6667	1,7333
Robotnik budowlany	8,1667	1,5806
Kierowca samochodu ciężarowego	2	1,5
Sekretarka	0,6667	1,3333

Źródło: PUP Łębork

Uwaga: w powyższej tabeli zaprezentowano wszystkie zawody deficytowe zidentyfikowane na lokalnym rynku pracy powiatu łębarskiego w II połowie 2010r. Zgodnie ze wskazówkami Departamentu Rynku Pracy MPiPS pominięto zawody MAX deficytowe. Jest to sytuacja, kiedy do PUP wpływają oferty pracy, natomiast nie rejestrują się bezrobotni. Pominięto także kategorię „pozostałych pracowników...”

Zgodnie z przeprowadzonym monitoringiem zawodów deficytowych i nadwyżkowych, na łębarskim rynku pracy w II połowie 2010 roku najwyższymi wskaźnikami deficytu charakteryzowały się następujące zawody: *pracownik ochrony fizycznej bez licencji; dekarz; robotnik magazynowy; operator koparko-*

ładowarki; księgowy; zbrojarz; robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym; mechanik samochodów ciężarowych; opiekunka domowa oraz cieśla. W każdym z ww. zawodów wskaźnik deficytowości był wyższy od 2,0000.

Na szczególną uwagę zasługują te zawody deficytowe, w których w II połowie 2010 roku do PUP Lębork średniomiesięcznie wpływała co najmniej jedna oferta pracy. Łącznie zidentyfikowano 14 takich zawodów: *pracownik ochrony fizycznej bez licencji; dekarz; robotnik magazynowy; operator koparko-ładowarki; księgowy; zbrojarz; robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym; opiekunka domowa; cieśla; opiekunka dziecięca; sprzątaczką biurowa; robotnik budowlany, czy kierowca samochodu ciężarowego.* Są to zawody, które charakteryzowały się nie tylko deficytowością, ale także stosunkowo częstym napływem ofert pracy.

Część z wymienionych zawodów deficytowych może zostać wykorzystana przy planowaniu szkoleń osób bezrobotnych – dając bezrobotnym kompetencje pożądane przez pracodawców na lokalnym rynku pracy.

4.2 Zawody w równowadze

Zawodami w równowadze są te, w których do Powiatowego Urzędu Pracy w analizowanym okresie wpływa podobna ilość ofert w stosunku do liczby rejestrujących się bezrobotnych. Jeżeli stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do średniomiesięcznego napływu osób do bezrobocia w danym zawodzie i czasookresie zawiera się w granicach od 0,9 do 1,1 ($0,9 \leq W \leq 1,1$), wówczas mamy do czynienia z zawodami **w równowadze** – do PUP wpływa bardzo zbliżona ilość ofert pracy w danym zawodzie w stosunku do rejestrujących się osób bezrobotnych.

Tabela 10	
Zawody w równowadze w powiecie lęborskim w II połowie 2010r.	
Zawód	Wskaźnik intensywności równowagi („W”)
Kierownik małego przedsiębiorstwa w przemyśle przetwórczym	1,0000
Logistyk	1,0000
Inżynier mechanik - maszyny i urządzenia przemysłowe	1,0000
Nauczyciel informatyki / technologii informacyjnej	1,0000

Nauczyciel języka angielskiego	1,0000
Nauczyciel wychowania fizycznego	1,0000
Nauczyciel przedszkola	1,0000
Technik fizjoterapii	1,0000
Opiekunka środowiskowa	1,0000
Pracownik socjalny	1,0000
Dyspozytor transportu samochodowego	1,0000
Konserwator budynków	1,0000
Cieśla szalunkowy	1,0000
Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	1,0000
Elektryk	1,0000
Operator maszyn i urządzeń do obróbki plastycznej	1,0000
Kierowca operator wózków jezdniowych	1,0000
Robotnik placowy	1,0000

Źródło: PUP Lębork

Uwaga: w powyższej tabeli zaprezentowano wszystkie zawody w równowadze zidentyfikowane na lokalnym rynku pracy powiatu lęborskiego w II połowie 2010r.

Analiza statystyczna zgromadzonego materiału empirycznego wykazała, że w II połowie 2010 roku na lokalnym rynku pracy powiatu lęborskiego wystąpiło 18 zawodów w równowadze (tabela 10). Czyli – zgodnie z metodologią wyodrębniania zawodów deficytowych i nadwyżkowych – do PUP Lębork w II półroczu 2010r. wpływała podobna ilość ofert pracy w stosunku do rejestrujących się bezrobotnych w tych samych zawodach.

4.3 Zawody nadwyżkowe

Z kolei zawodami nadwyżkowymi są te, w których do PUP w analizowanym okresie wpływa mniejsza ilość ofert w stosunku do liczby rejestrujących się bezrobotnych. Jeżeli stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do średniomiesięcznego napływu osób do bezrobocia w danym zawodzie i czasookresie jest mniejszy od 0,9 ($0,9 < W$), wówczas mamy do czynienia z zawodami **nadwyżkowymi** – do PUP wpływa mniejsza ilość ofert pracy w danym zawodzie w stosunku do rejestrujących się osób bezrobotnych. Im mniejsza wartość wskaźnika, tym większy poziom nadwyżkowości danego zawodu – czyli zgodnie z danymi statystycznymi osoby reprezentujące te zawody mają większe problemy ze znalezieniem pracy na lokalnym rynku zatrudnienia.

Tabela 11	
Zawody nadwyżkowe w powiecie łębarskim w II półroczu 2010r.	
Zawody	Wskaźnik intensywności nadwyżki („W”)
Krawiec	0,0241
Kucharz małej gastronomii	0,0263
Stolarz meblowy	0,0263
Pedagog	0,0270
Mechanik samochodów osobowych	0,0417
Technik mechanik	0,0488
Stolarz	0,0526
Ekonomista	0,0541
Ślusarz	0,0649
Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,0714
Technik informatyk	0,0833
Blacharz samochodowy	0,0909
Pedagog szkolny	0,1250
Nauczyciel nauczania początkowego	0,1429
Technik organizacji usług gastronomicznych	0,1429
Kucharz	0,1429
Tapicer	0,1429
Sprzedawca	0,1579
Lakiernik samochodowy	0,1667
Kelner	0,2000
Fryzjer damski	0,2000
Ogrodnik terenów zieleni	0,2000
Szwaczka	0,2105
Kierowca samochodu osobowego	0,2308
Tokarz w metalu	0,2414
Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	0,2500
Mechanik pojazdów samochodowych	0,2500
Elektromonter instalacji elektrycznych	0,2500
Fryzjer	0,2692
Technik prac biurowych	0,3043

Źródło: PUP Łębork

Uwaga: w powyższej tabeli zaprezentowano 30 zidentyfikowanych zawodów nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy powiatu łębarskiego w II półroczu 2010r. o największych wskaźnikach nadwyżkowości. Zgodnie ze wskazówkami Departamentu Rynku Pracy MPiPS pominięto zawody, w których rejestrowali się bezrobotni, natomiast nie wpływały oferty pracy.

Zawodami najbardziej nadwyżkowymi na lokalnym rynku pracy powiatu łębarskiego w II połowie 2010r. – zgodnie z zastanymi danymi statystycznymi - okazały się: *krawiec; kucharz małej gastronomii; stolarz meblowy; pedagog; mechanik samochodów osobowych* oraz *technik mechanik*.

V. Wnioski i zakończenie

Podsumowując część diagnostyczną monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych przeprowadzonego dla powiatu łębskiego za II półrocze 2010 roku, można stwierdzić, że:

- według stanu na koniec grudnia 2010r. w rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy w Łęborku znajdowało się 4569 osób bezrobotnych; liczba ta, w porównaniu ze stanem w grudniu 2009r. (4402 osoby) zwiększyła się o 167 osób, czyli o 3,8%;
- pod koniec 2010 roku najliczniejszą grupę wśród zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby sklasyfikowane w kategorii *bez zawodu* (N=1021; 22,3%), na drugim miejscu pod tym względem uplasowali się *sprzedawcy* (N=390; 8,5%); kolejne miejsca zajęły odpowiednio następujące profesje: *technik ekonomista* (N=173; 3,9%); *murarz* (N=137; 3,0%); *ślusarz* (N=123; 2,7%); *krawiec* (N=123; 2,7%); *kucharz* (N=89; 1,9%), czy *technik prac biurowych* (N=70; 1,5%);
- pod koniec 2010 roku w ewidencji PUP Łębork zarejestrowanych było w sumie 265 osób bezrobotnych (w tym 168 kobiet) do 12 miesięcy od ukończenia nauki; osoby te stanowiły 5,8% ogółu bezrobotnych; analiza empiryczna wykazała, że 2,9% spośród bezrobotnych (77 osób), którzy w okresie ostatniego roku ukończyli naukę stanowią osoby *bez zawodu* - są to przede wszystkim absolwenci liceów; w dalszej kolejności wśród kategorii bezrobotnych do 12 miesięcy od ukończenia nauki znaleźli się m.in.: *sprzedawcy* (N=25; 9,4% absolwentów); *technicy ekonomiści* (N=11; 4,2% absolwentów); *technicy informatycy* (N=10; 3,8% absolwentów); *pedagodzy* (N=9; 3,4% absolwentów); *ekonomiści* (N=6; 2,3% absolwentów); *technicy ogrodnicy* (N=6; 2,3% absolwentów); *technicy hotelarstwa* (N=6; 2,3% absolwentów); *murarze* (N=6; 2,3% absolwentów); *technicy mechanicy* (N=5; 1,9% absolwentów); *technicy technologii żywności* (N=5; 1,9% absolwentów); *technicy organizacji usług gastronomicznych* (N=4; 1,5% absolwentów); *kucharze małej*

- gastronomii* (N=4; 1,5% absolwentów); *blacharze samochodowi* (N=4; 1,5% absolwentów);
- zgodnie z obliczeniami statystycznymi do grup zawodów w najmniejszym stopniu generujących długotrwałe bezrobocie na obszarze powiatu łębskiego w II połowie 2010 roku zaliczono: *kosmetyczki i pokrewnych; szefów kuchni i organizatorów usług gastronomicznych; pomoce kuchenne; wizytatorów i specjalistów metod nauczania; średni personel do spraw żywienia gdzie indziej niesklasyfikowany; dietetyków i żywieniowców; techników wsparcia informatycznego i technicznego; murarzy i pokrewnych;*
 - w okresie od początku lipca do końca grudnia 2010 roku w PUP Łębork zarejestrowało się w sumie 3618 bezrobotnych;
 - w II połowie 2010r. bezrobotni w PUP Łębork najczęściej rejestrowali się jako osoby *bez zawodu* (950 osób; 26,3% ogółu rejestrujących się); natomiast wśród precyzyjnie sklasyfikowanych zawodów reprezentowanych przez rejestrujących się bezrobotnych dominowały następujące profesje: *sprzedawca* (247 osób; 6,8%); *technik ekonomista* (146 osób; 4,0%); *murarz* (93 osoby; 2,6%); *krawiec* (83 osoby; 2,3%); *kucharz* (77 osób; 2,1%); *ślusarz* (77 osób; 2,1%); *technik hotelarstwa* (48 osób; 1,3%); *robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym* (48 osób; 1,3%); *technik prac biurowych* (46 osób; 1,3%); *piekarz* (42 osób; 1,2%); *technik mechanik* (41 osób; 1,1%); *kucharz małej gastronomii* (38 osób; 1,1%); *stolarz* (38 osób; 1,1%); *stolarz meblowy* (38 osób; 1,1%);
 - w okresie od początku lipca do końca grudnia 2010r. roku do PUP Łębork wpłynęło 967 ofert pracy;
 - największe zapotrzebowanie w II połowie 2010r. zgłaszane było przez pracodawców na następujące zawody: *robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym* (195 ofert); *robotnik gospodarczy* (52 oferty); *murarz* (51 ofert); *robotnik budowlany* (49 ofert); *sprzedawca* (39 ofert); *pozostali pracownicy obsługi biurowej* (36 ofert); *sprzątaczką biurową* (30 ofert); *zbrojarz* (22 oferty); *dekarz* (18 ofert); *pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani* (17

- ofert); *pracownik ochrony fizycznej bez licencji* (17 ofert); *pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni* (16 ofert); *robotnik magazynowy* (16 ofert); *pomoc kuchenna* (16 ofert);
- na łęborskim rynku pracy w II połowie 2010 roku najwyższymi wskaźnikami deficytowości charakteryzowały się następujące zawody: *pracownik ochrony fizycznej bez licencji; dekarz; robotnik magazynowy; operator koparko-ładowarki; księgowy; zbrojarz; robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym; mechanik samochodów ciężarowych; opiekunka domowa oraz cieśla;*
 - zawodami najbardziej nadwyżkowymi na lokalnym rynku pracy powiatu łęborskiego – zgodnie z zastanymi danymi statystycznymi - okazały się: *krawiec; kucharz małej gastronomii; stolarz meblowy; pedagog; mechanik samochodów osobowych oraz technik mechanik.*

VI. Spis tabel i wykresów

Spis tabel		Str.
Tabela 1		
Struktura zawodowa bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych (wraz z osobami <i>bez zawodu</i>) – stan w końcu 2009r. i 2010r.		7
Tabela 2		
Bezrobotni wg zawodów (zawody dominujące) – stan w końcu 2010r.....		9
Tabela 3		
Nazwy grup zawodów w największym stopniu generujące długotrwałe bezrobocie w powiecie łębarskim w II połowie 2010 roku.....		12
Tabela 4		
Nazwy grup zawodów w najmniejszym stopniu generujące długotrwałe bezrobocie w powiecie łębarskim w II połowie 2010 roku.....		13
Tabela 5		
Napływ bezrobotnych wg zawodów (zawody dominujące) w PUP Łębork w II półroczu 2010 roku.....		14
Tabela 6		
Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy - napływ w II półroczu 2010r. oraz wg stanu na koniec II półroczu 2010r...		16
Tabela 7		
Napływ ofert pracy wg zawodów w II połowie 2010 roku – oferty dominujące.....		17
Tabela 8		
Napływ ofert pracy wg sekcji PKD w II połowie 2010r. do PUP Łębork.....		19
Tabela 9		
Zawody deficytowe w powiecie łębarskim w II półroczu 2010r.....		21
Tabela 10		
Zawody w równowadze w powiecie łębarskim w II połowie 2010r.....		23
Tabela 11		
Zawody nadwyżkowe w powiecie łębarskim w II półroczu 2010r.....		24
Spis wykresów		Str.
Wykres 1		
Struktura zawodowa bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych - z ujęciem osób bez zawodu, porównanie XII 2009r. do XII 2010r. (w%).....		8